

ВИПАДОК ГОСТРОГО АПЕНДИЦИТУ У ДОРΟΣЛОГО, ХВОРОГО НА КІР

А.П. Голуб

Резюме. У статті наведений клінічний випадок гострого апендициту у дорослого хворого на кір.

Ключові слова: кір у дорослих, ускладнення, гострий апендицит

Актуальність. Підвищення захворюваності на кір в країнах Європи та Україні у 2016 – 2017 рр. знову привернули увагу лікарів до цього інфекційного захворювання. Серед ускладнень кору у дорослих за даними літератури найчастіше зустрічаються ларинготрахеобронхіти, бронхіти, пневмонії, реактивні панкреатити. Враховуючі тропність вірусу кору не тільки до епітеліальних клітин респіраторного тракту та кон'юнктиви очей, шкіри, а також до епітелію кишківника, тканин печінки, підшлункової залози, слід пам'ятати і про можливість розвитку ускладнень з боку цих органів. Розвиток ускладнень з боку органів шлунково-кишкового тракту у хворих на кір пов'язані, насамперед, з ураженням слизових оболонок переважно шлунка та кишківника. Вірус кору в поєднанні з вторинною бактеріальною мікрофлорою може бути причиною розвитку гострого апендициту. Це ускладнення більш характерно для дітей раннього та молодшого віку, але також може виникати у дорослих на тлі вторинного імунодефіциту та порушення мікроциркуляції стінки апендиксу. За даними літературних джерел відомо, що гострий апендицит при кору частіше виникає на 4-5-ту добу від початку хвороби. Відмічено, що некротичний процес у апендиксі при кору розвивається швидше, ніж звичайно, часто спостерігається розвиток деструктивних форм апендициту.

Мета дослідження: вивчення особливостей розвитку ускладнень кору у дорослих в поєднанні з хірургічною патологією.

Матеріали та методи

На клінічній базі кафедри інфекційних хвороб НМАПО ім. П.Л. Шупика у період з листопада 2005 р. по серпень 2013 р. було проліковано 1368 хворих на кір. Діагноз кору був встановлений з урахуванням характерної клінічної картини захворювання та підтверджений шляхом визначення анти Іg М до вірусу кору методом ІФА у сироватці крові.

Результати дослідження та їх обговорення

У якості ілюстрації наводимо клінічне спостереження розвитку гострого апендициту у дорослого, хворого на кір.

Хворий П., 24 роки, був переведений у інфекційне відділення МКЛ № 4 м. Києва 17.01.2006 р. о 13 год. 35 хв. на 8-му добу хвороби, 2-гу добу висипу з діагнозом: «Кір, розпал хвороби, гострий флегмонозний апендицит» із хірургічного відділення міської клінічної лікарні швидкої допомоги м. Києва, в якому знаходився з 15.01.2006 р. по 17.01.2006 р. При поступленні хворий скаржився на підвищення температури тіла до 38,6°C, загальну слабкість, нежить, сухий кашель, висип на обличчі, тулубі, верхніх кінцівках, біль у ділянці післяопераційної рани. Захворів гостро 10.01.06 р., коли підвищилась температура тіла до 38,5°C, відчув нездужання, загальну слабкість. Наступного дня зберігалась лихоманка, з'явилися біль у горлі, нежить, світлобоязнь, сухий кашель. За медичною допомогою вперше звернувся 15.01.06 р., коли з'явився постійний біль у правій здухвинній ділянці живота, був госпіталізований у хірургічне відділення міської клінічної лікарні швидкої допомоги м. Києва, де в той самий день прооперований з приводу гострого флегмонозного апендициту, дивертикулу Меккеля. 16.01. зберігалась лихоманка до 38,8°C, ввечері з'явився плямисто-папульозний висип на обличчі. Наступного дня після консультації інфекціоніста хворий був переведений до інфекційного відділення МКЛ № 4 м. Києва. В анамнезі у травні 2005 р. хворий лікувався з приводу гострого інфаркту міокарду.

Об'єктивно при поступленні: стан хворого середньотяжкий. Температура тіла 38,0°C, пульс 100 уд. за хв., АТ 130/80 мм. рт. ст., ЧД =18 за хв. На шкірі обличчя, шиї, тулуба, верхніх кінцівках рясний крупноплямисто-папульозний висип, виражені кон'юнктивіт і склерит. Язик вологий, обкладений білим нашаруванням. Слизова оболонка ротоглотки яскраво гіперемована, з енантемою, плями Бельського-Філатова-Копліка відсутні. Збільшені d=0,6-0,8 см задньошийні, підщелепні лімфовузли, рухливі, еластичні, безболісні. Тони серця ритмічні, ослаблені. Перкуторно над легеньми визначається ясний перкуторний тон, при аускультатії – дихання жорстке, хрипи відсутні. Менінгеальних симптомів, вогнищевої симптоматики не виявлено. Живіт м'який, помірно болючий в ділянці післяопераційної рани. Симптоми подразнення очеревини відсутні. Печінка та селезінка не збільшені. Фізіологічні відправлення в нормі.

Загальний аналіз крові: Ер. – $4,4 \times 10^{12}$ /л, Нь-153 г/л, гематокрит – 45%. Лейк. – $6,6 \times 10^9$ /л, п/я нейтрофіли – 40%, с/я нейтрофіли – 41%, еоз. – 1%, лімф. – 10%, мон. – 8%, ШОЕ – 10 мм/год. Біохімічне дослідження: глюкоза – 5,4 ммоль/л, загальний білірубін – 19,6 мкмоль/л, АлАТ – 35 ОД/л, тимолова проба – 4,3 ОД, сечовина – 5,8 ммоль/л, ПТІ – 92%, фібриноген – 4,8 г/л. Діастаза сечі – 64 ОД.

На рентгенограмі ОГК (17.01): легеневі поля без патологічних вогнищ та інфільтрації, корені тяжисті, синуси вільні. Серце у межах норми. ЕКГ (17.01): ритм синусовий, правильний, нормальне положення електричної осі серця.

Консультація кардіолога (18.01): враховуючи дані виписки з історії хвороби за 2005 р., у хворого виставлено діагноз: «ІХС, постінфарктний кардіосклероз (Q-тип інфаркту міокарду від 25.05.2005 р.), СН I, гіпертонічна хвороба I стадія».

Призначена антибіотикотерапія, внутрішньовенна дезінтоксикаційна, а також десенсибілізуюча та вітамінотерапія, перев'язка післяопераційної рани.

На 3-тю добу стаціонарного лікування загальний стан хворого значно покращився: зменшилась загальна слабкість, температура тіла знизилась до 36,6°C, відновився апетит, значно зменшився кашель. Перебіг захворювання сприятливий. Хворий наполіг на виписці з інфекційного відділення, виписаний у задовільному стані під амбулаторний нагляд хірурга та інфекціоніста поліклініки за місцем проживання.

Виставлений заключний діагноз: Кір, тяжкий перебіг, стан після апендектомії (15.01.06 р.) з приводу гострого флегмонозного апендициту та дивертикулу Меккеля), ІХС, постінфарктний кардіосклероз (Q-тип інфаркту міокарду від 25.05.2005 р.), СН I, гіпертонічна хвороба I ст.

Кількість проведених ліжко-днів – 11.

Висновки

У наведеному клінічному спостереженні привертає увагу діагностування гострого апендициту, який розвинувся у катаральному періоді кору у хворого молодого віку на тлі хронічної серцево-судинної патології. Можливою причиною розвитку цього ускладнення кору у хворого було порушення мікроциркуляції стінки апендиксу та некротичні зміни епітелію, спричинені вірусом кору та нашарування вторинної бактеріальної мікрофлори.

Література

1. Голуб А.П. Ускладнення кору у дорослих та удосконалення методів лікування // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук. – К., 2010. – 21 с.

2. Гусейнов А. Х. Сочетание кори и острого аппендицита / А. Х. Гусейнов // Вестн. хирургии им. И. И. Грекова. – 1994. – Т. 152, № 5-6. – С. 92–93.

3. Griffin D. E. Differential CD4 T cell activation in measles / D. E. Griffin, B. J. Ward // J. Infect. Dis. – 1993. – Vol. 168, № 8. – P. 275–281.

4. Laseca C. R. Measles-related appendicitis. A report of a new case / C. R. Laseca, G. A. Portilla, F. L. Fernández [et al.] // Rev. Esp. Enferm. Dig. – 1990. – Vol. 78, № 3. – P. 179–181.

5. Vieth M. Acute measles gastric infection / M. Vieth, K. Dirschmid, U. Oehler [et al.] // Am J Surg Pathol. – 2001. – Vol. 25, № 2. – P. 259–262.

СЛУЧАЙ ОСТРОГО АППЕНДИЦИТА У ВЗРОСЛОГО, БОЛЬНОГО КОРЬЮ

А.П. Голуб

Резюме. В статье представлен клинический случай острого аппендицита у взрослого пациента, больного корью.

Ключевые слова: корь у взрослых, осложнения, острый аппендицит

THE CASE OF ACUTE APPENDICITIS IN AN ADULT PATIENT WITH MEASLES

A. Golub

Resume. The article presents the clinical case of acute appendicitis in an adult patient with measles.

Key words: measles in adults, complications, acute appendicitis

УДК 616.921.5-053.8-076/.078

СУЧАСНІ КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГРИПУ У ДОРΟΣЛИХ

О.К. Дуда, В.О. Бойко, Л.П. Коцюбайло, А.Р. Вега

Резюме: Обстежено та проліковано 472 хворих на грип, з них у 72 пацієнтів рентгенологічно діагностовано пневмонію, 69 з яких були госпіталізовані у відділення реанімації та інтенсивної терапії (ВРІТ) КМКЛ № 4. Проведений аналіз клініко-лабораторних даних хворих на грип, спричиненого вірусом грипу А (H1N1). Пневмонія – одне з найчастіших ускладнень грипу, що суттєво впливає на прогноз. Показано, що прогностично несприятливими критеріями є: пізні звернення за медичною допомогою (5 – 6 доба захворювання), розвиток гострого респіраторного дистрес-